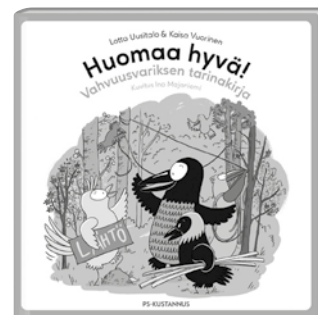

SISÄLLYS

Alkuraakunnat	6
1 Ystävällisyys.....	8
2 Itsesäättely	12
3 Anteeksiantavuus	16
4 Reiluus	20
5 Luovuus.....	24
6 Rehellisyys.....	28
7 Huumorintaju	32
8 Myötätunto	36
9 Ryhmätyötaidot.....	40
10 Sinnikkyys	44
11 Rohkeus.....	48
12 Toiveikkuus	52
13 Arviointikyky.....	56
14 Näkökulmanottokyky	60
15 Kauneuden arvostus.....	64
16 Harkitsevaisuus	68
17 Innostus.....	72
18 Sosiaalinen älykkyys	76
19 Rakkaus.....	80
20 Uteliaisuus	84
21 Johtajuus.....	88
22 Hengellisyys.....	92
23 Vaatimattomuus.....	96
24 Sisukkuus.....	100
25 Oppimisen ilo	104
26 Kiitollisuus.....	108
 Liitteet	 113

ALKURAAKUNNAT

Tämä kirja on rakennettu luontenvahvuuksien opetteluun tueksi *Huomaa hyvä! Vahvuusvariksen tarinakirjan* siivittämässä järjestyksessä. Kunkin vahvuuden käsittely aloitetaan lukemalla kertomus tarinakirjasta tai kuuntelemalla se Yle Areenasta.

Jokaiseen vahvuuteen liittyy neljä sivua:

- ★ Värityskuva monistesivuna
- ★ Opitaan tarinasta -tehtävät
- ★ Harjoitellaan lisää -tehtävät
- ★ Tehtävä monistesivuna

= lapselle monistettavaksi tarkoitettu sivu

Tarinan kuuntelu aikuisen lukemana tai Yle Areenasta sujuu mukavasti tarinaan liittyvää kuvaa värittäessä. Välillä voi olla mukava värittää ja täydentää kuvaa yhdessä kaverin kanssa. Valmiista kuvista voi tehdä näyttelyn luokan seinälle ja koko gallerian voi valokuvata.

Jokaisesta tarinasta on sekä keskusteluun että käytännötoimiin soveltuvia tehtäviä. Luontenvahvuuksien harjoittelun lisäksi kirja tarjoaa vinkkejä äidinkielen ja matematiikan taitojen kartuttamiseen.

Moniin tehtäviin sopivat tueksi *Huomaa hyvä! -vahvuuskortit*. Aihetta voi syventää jatkamalla tehtävien tekemistä itsenäisesti tai ryhmässä.

Askarrelkaa aluksi lintukuvista (ks. liitteet 1–6) keppinuket. Monistakaa ensin sivut ja värittäkää sitten linnut. Liimatkaa paperi kartongille. Leikatkaa linnut lentoon katkoviivaa pitkin. Kepiksi voi kääntöpuolelle kiinnittää teipillä esimerkiksi tylppäpäisen syömäpuikon.

Viereisellä sivulla on lapsen tehtäville aloitussivu, josta kukin voi tehdä omanlaisensa. Aloitussivu on kiva liittää lapsen itse tekemien monisteiden kansilehdeksi.

Mitä parhaimpia vahvuusvaristeluja toivottaen
Lotta

TÄMÄN TEHTÄVÄPAKETIN TEKIJÄ ON

① YSTÄVÄLLISYYS

Huomaa hyvä! Vahvuusvariksen tehtäväpaketti

OPITAAN TARINASTA

TAPAHTUMAT

- 🐦 Mitä tarinassa tapahtui?
- 🐦 Kuka harmistui?
- 🐦 Millainen Pikkunaakka oli Varikselle? (ystävällinen ja kiltti, se käytti ystävällisyyden vahvuutta)
- 🐦 Mitä Pikkunaakka tarjosi Varikselle?
- 🐦 Millä muulla tavalla tarina olisi voinut päättyä?

SANAT

- 🐦 Keksikää synonyymit sanoille *kelliä*, *lekotella*, *napata*, *lakata* (eri merkitykset), *polskuttaa*, *koettaa*, *että pitikin*!
- 🐦 Mitä muita uusia sanoja tarinassa oli?

LASKEMISET

- 🐦 Montako eläintä tarinassa oli?
- 🐦 Olivatko eläimet samanlaisia?
- 🐦 Kuka niistä oli suurin, kuka pienin?

TUNTEET

- 🐦 Millainen ilme Pikkunaakalla oli, kun se auttoi Varista?
- 🐦 Entä Variksella? Tehkää ilmeet!
- 🐦 Missä tuntuu, kun on kiltti toiselle tai saa kokea kiltteyttä?

OMAT KOKEMUKSET

- 🐦 Koska sinä olet auttanut jotakuta? Kerro! Miltä se tuntui?
- 🐦 Onko joku auttanut sinua? Kerro! Miltä se tuntui?

TEHTÄVÄ

- 🐦 Leikkikää Varista ja Pikkunaakkaa. Mitä muuta Varikselle voisi sattua? Miten Pikkunaakka silloin auttaisi? Vai voisiko olla niin, että Varis auttaisi Pikkunaakkaa? Miten? Keksikää. Pohtikaa myös, voisiko paarmalle olla kiltti. Miten?

HARJOITELLAAN LISÄÄ

KESKUSTELU

- 🐦 VARIKSEN kavereita ovat Humppatiainen, Pikkunaakka, Karmini, Korintti ja Räyhä. Millainen on kiva kaveri?
- 🐦 Miten kaverille puhutaan ystävällisesti?
- 🐦 Miten voisi huomata enemmän hyvää toisessa?

TEHTÄVÄ

- 🐦 Ottakaa tarra-arkki, jossa on pieniä, vaikkapa eläinaiheisia tarroja. Tarroja on oltava aina kaksi samanlaista (tai jos lapsia on pariton määrä, kolme samanlaista). Laittakaa tarra jokaisen otsaan. Omaa tarraa ei saa nähdä. Tehtävänä on löytää oma pari kyselemällä toisilta. Esimerkiksi: "Olenko pörröinen?" "Onko minulla neljä jalkaa?" Vastata saa ainoastaan "kyllä" tai "ei".
- 🐦 Kun parit ovat löytäneet, todetaan, että jostain yhteistä löytyy parin kanssa. Mitä muuta yhteistä teissä on?

LAULU JA LEIKKI

- 🐦 Perinteinen *Hans-vili-vili* sopii hyvin tähän aiheeseen.
- 🐦 *Minun ystäväni* (on kuin villasukka), sävel ja sanat Petri Virtanen

TEHTÄVIÄ

- 🐦 Mitä toinen ajattelee? Asettukaa pareittain arvaamaan, mitä toisen mielessä liikkuu. Tehtävään voi virittyä, kun tarina on kuunneltu tai ottamalla esiin tarinaan liittyviä asioita. Arvailu voi lähteä liikkeelle esimerkiksi siten, että toinen sanoo: "Arvaan, että ajattelet rantaa." Jos arvaus on oikein, roolit vaihdetaan.
- 🐦 Minkä taidon haluaisit oppia? Haluaisin oppia kuperkeikan, sanomaan vieraalla kielellä moi, virkkaamaan ketjusilmukoita, pelaamaan Afrikan tähteä. Jokainen saa vuorollaan esittää toiveensa. Yhdessä pohditaan, kuka omasta ryhmästä voisi auttaa kyseisen taidon hankkimisessa. Sen jälkeen lähdetään opettelemaan taitoa. Aikuinen huolehtii, että jokainen saa vuorollaan toimia opettajan roolissa.

MUISTIINPANOJA:

.....

.....

.....

.....

.....

YSTÄVÄLLISET KAVERITEOT

Pitäkää ystävällisten tekojen päivä.

Väritä ruutu, kun olet tehnyt siinä mainitun asian.

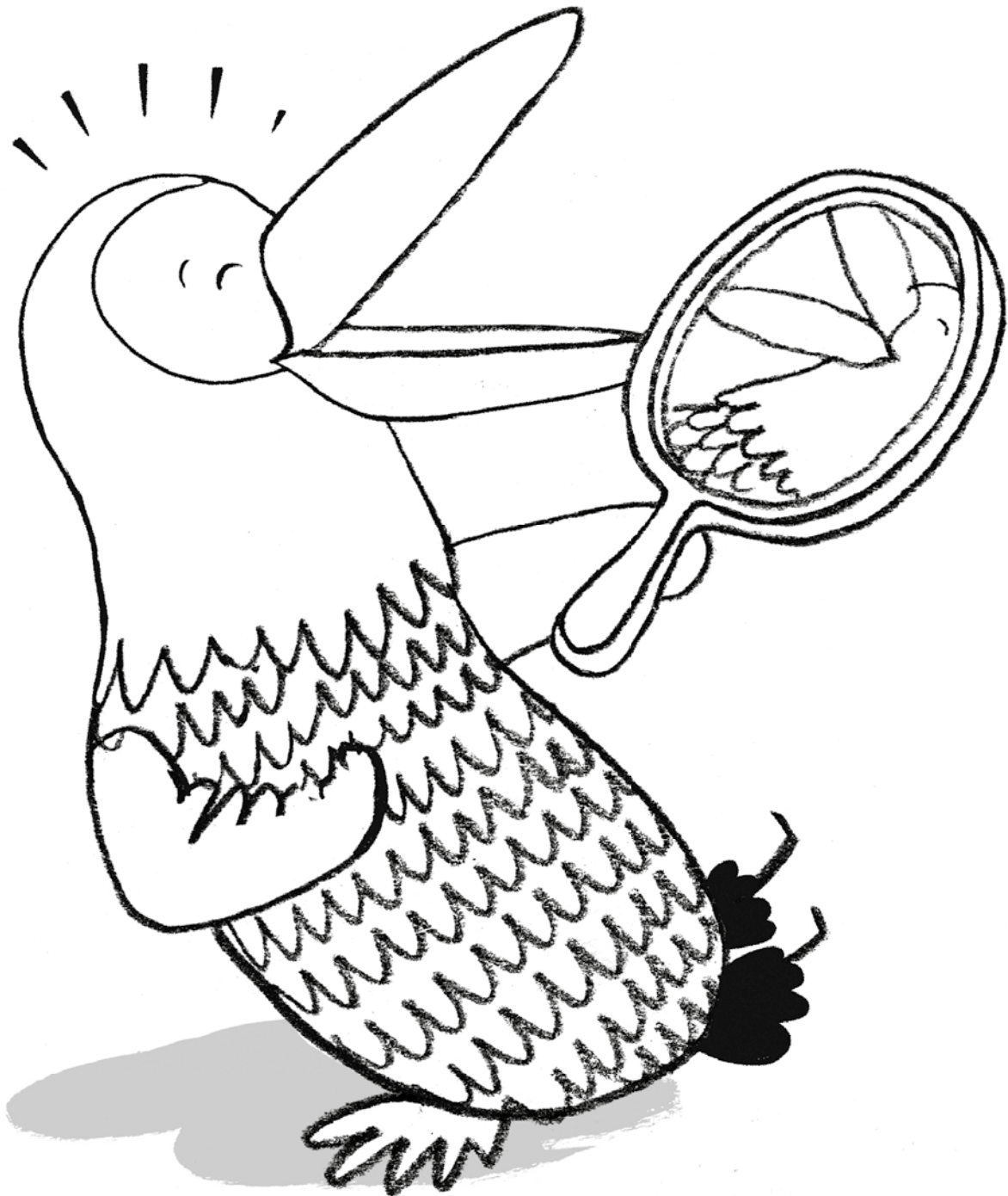
Saatko väritettyä kolme ruutua, jotka ovat vierekkäin tai päällekkäin? Se on BINGO!

LAINAA LELUASI KAVERILLE	KERRO KAVERILLE, ETTÄ TYKKÄÄT HÄNESTÄ	KIRJOITA TAI PIIRRÄ KAVERILLE VIESTI
JAA EVÄÄSI KAVERISI KANSSA	SANO JOTAIN HYVÄÄ KAVERISTA SELÄN TAKANA	PYYDÄ UUSI KAVERI YSTÄVÄKSI
PYYDÄ JOTAKUTA LEIKKIMÄÄN	AUTA KAVERIA TEHTÄVISSÄ	KEHU KAVERIASI

Huomaa hyvä! Vahvuusvariksen tehtäväpaketti

7 HUUMORINTAJU

Huomaa hyvä! Vahvuusvariksen tehtäväpaketti

OPITAAN TARINASTA

TAPAHTUMAT

- 🐦 Mitä tarinassa tapahtui?
- 🐦 Mitä linnut tekivät tarinassa?
- 🐦 Mikä ärsytti Humppatiaista aluksi? Miksi?
- 🐦 Mikä muita nauratti?
- 🐦 Mikä tuli Humppatiaisen apuun? (huumori)
- 🐦 Mitä lopuksi tapahtui?

SANAT

- 🐦 Mitä ovat *mittakeppi* ja *köysivyyhti*?
- 🐦 Millaista menemistä on *tepastelu*?
- 🐦 Miten silmät ovat, kun ne ovat *sirrillään*?
- 🐦 Millainen ääni on *kiekaisu*?

LASKEMISET

- 🐦 Montako lintua tarinassa oli mukana? Ketkä?
- 🐦 Jos keinulautakisassa on neljä puuta, jotka on yhdistettävä radaksi, montako köysiväliä niiden välille tulee? Piirtäkää neljä puuta ja liimatkaa välille lankaa. Tutkikaa eri vaihtoehtoja. Montako köysiväliä tulee, jos rata on jana? Entä jos rata on ympyrä?

TUNTEET

- 🐦 Missä nauru tuntuu?
- 🐦 Miksi nauruun voi melkein tikahtua?
- 🐦 Miksi nauru ja itku ovat joskus lähellä toisiaan?
- 🐦 Miksi nauraminen on yleensä ihanaa?
- 🐦 Nauravatko eläimet? Siis muutkin kuin tarinan linnut ☺

OMAT KOKEMUKSET

- 🐦 Mikä on hassuinta, mitä olet nähnyt?
- 🐦 Koska olette viimeksi nauraneet kunnolla yhdessä?
- 🐦 Kuka on ryhmänne vitsinikkari?
- 🐦 Mikä on hassuin kirja tai TV-ohjelma, jonka tiedät? Mikä siitä tekee hauskan?

LAULULEIKKI

- 🐦 Tanssikaa ja laulakaa *Rokkivaris*. Sanat ja nuotit löytyvät Vahvuusvariksen tarinakirjasta. Laulun voi kuunnella myös Yle Areenan podcasteista tai Youtubesta. Sieltä löytyvät myös tanssiliikkeet.

HARJOITELLAAN LISÄÄ

TEHTÄVÄ

🐦 Laittakaa soimaan Mambo Jambo (Perez Prado) Scatman Johnin sovituksena. Jammailkaa vapaasti mutapainimambo. Aina kohdissa ”Do the Mambo, Mambo Jambo” lauletaan ”Do the Muta, Muta Paini”.

Keksikää omat mutapainiliikkeenne!

Mambon soidessa on myös mukavaa tehdä oma mutapainikuvistyö. Valmistakaa iso ryhmätyö, jossa linnut painivat mudassa. Linnut voi piirtää ja leikata erikseen ja liimata puolivalmiiseen mutapohjaan kylpemään. Mitä ruskean eri sävyjä saatte sekoitettua?

🐦 Kuka nauraa viimeisenä? Tehkää hassuja ilmeitä tai katsokaa hassuja kuvia. Kuka pysyy pidättämään nauruaan kauimmin?

🐦 Kuka keksii parhaimman loitsun? Esimerkiksi *ärä-pälä-päpä-puu!* Mitä liikkeitä loitsun voisi kuulua?

VITSIVARTTI

🐦 Pitäkää vitsivartti. Esimerkkejä:

Mitä yhteistä on perunalla ja oravalla? Kumpikaan ei ole lapio.

Katos, kärpänen katos! No, nyt se katos.

Miksi kana meni tien yli? Se halusi päästä toiselle puolelle!

Mikä on maailman painavin aine? – Kakka. Se saa kaikki maailman ihmiset kyykkyy!

Käärme kysyi toiselta käärmeeltä:

– Tiedätkö, olemmeko me myrkyllisiä?

– En ole varma, miksi niin?

– Puraisin itseäni äsken huuleen!

MUISTIINPANOJA:

.....

.....

.....

.....

.....

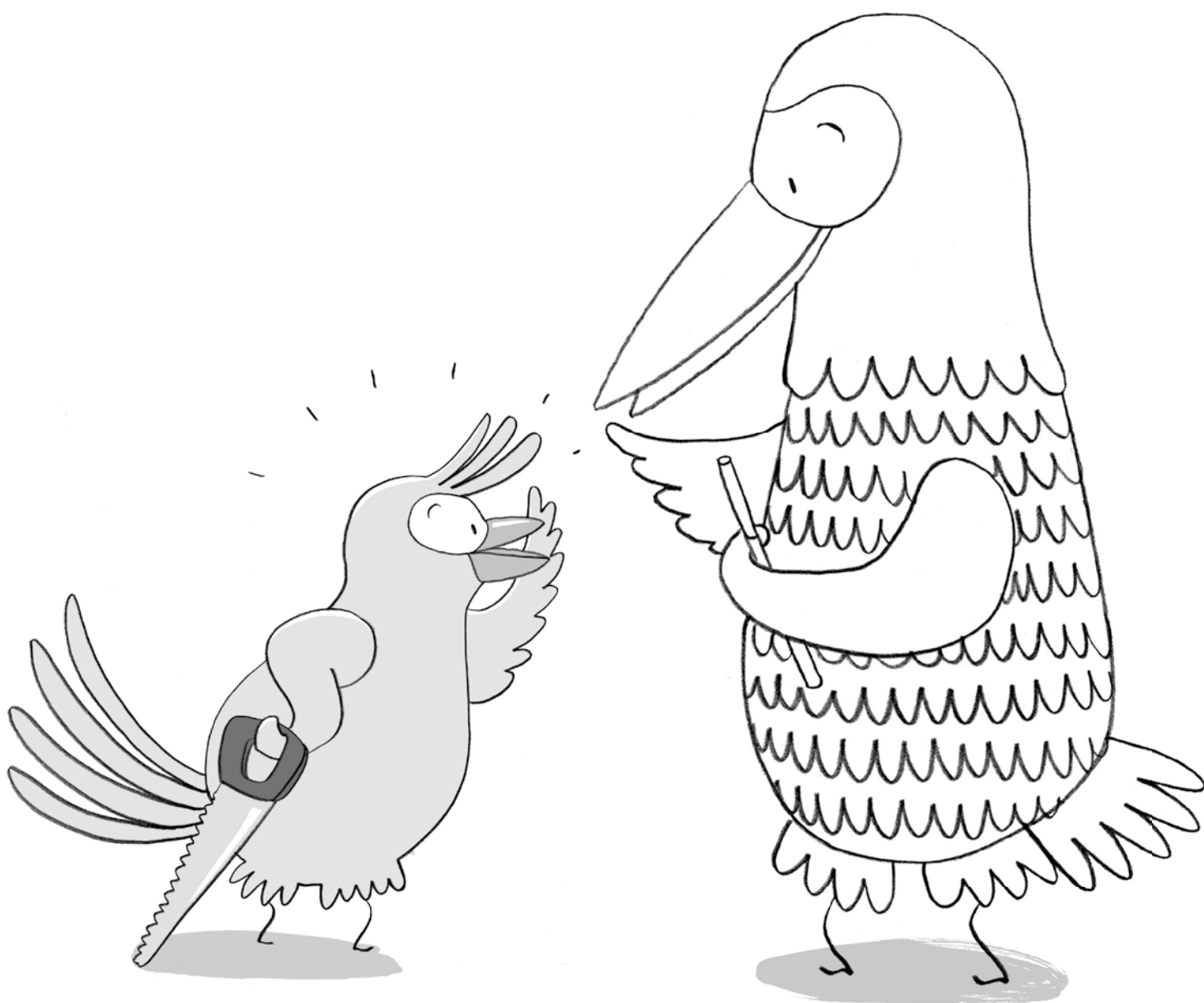
.....

.....

.....

HASSUT HAHMOT

Piirrä ja väritä linnuille hassuimmat vaatteet ikinä.
Millainen olisi Variksen hienoin hattu? Entä Humppatiaisen pyrstökoriste?

Huomaa hyvä! Vahvuusvariksen tehtäväpaketti

8 MYÖTÄTUNTO

Huomaa hyvä! Vahvuusvariksen tehtäväpaketti

OPITAAN TARINASTA

TAPAHTUMAT

- 🐦 Mitä tarinassa tapahtui?
- 🐦 Mikä ongelma Pikkunaakalla oli?
- 🐦 Kuka kutsui Variksen apuun?
- 🐦 Mitä Varis ajatteli aluksi?
- 🐦 Mikä sai Variksen muuttamaan mielensä? (myötätunto)
- 🐦 Mitä Varis keksi lopulta tehdä?

SANAT

- 🐦 Mitä tarkoittaa *tavarantoimitus*? Entä *pa-hanpäivän vara* ja *elää kädestä suuhun*?
- 🐦 Keksikää synonyymit sanoille *loksahtaa*, *sät-tiä* ja *pärjätä*.

LASKEMISET

- 🐦 Ottakaa keskikokoinen omena ja kupillinen mustikoita. Montako mustikkaa vastaa kooltaan yhtä omenaa? Voitte käyttää hyvin myös muovihedelmiä ja -marjoja tai vastavia esineitä. Arvioikaa ensin, laskekaa sitten.
- 🐦 Montako pilkkua on Variksen verhossa? Värittäkää niistä puolet sinisellä ja puolet punaisella. Montako sinistä ja punaista pilkkua tulee?
- 🐦 Montako omenaa keittiöverhoon voi mah-tua? Arvioikaa ja mahdollisuuksien mu-kaan kokeilkaa!

TUNTEET

- 🐦 Mitä tunteita tarinassa esiintyi?
- 🐦 Miltä Variksesta tuntui aluksi?
- 🐦 Entä Humppataisesta?
- 🐦 Mitä luulet, miltä Pikkunaakasta tuntui, kun sen mustikat ja omenat olivat loppuneet?

OMAT KOKEMUKSET

- 🐦 Miltä sinusta tuntuu, kun näet, että joku on surullinen?
- 🐦 Miltä sinusta tuntuu, kun joku lohdut-taa sinua?
- 🐦 Osaatko olla iloinen (myötäiloita, tuntea myötäintoa), kun toinen onnistuu jossain?

HARJOITELLAAN LISÄÄ

DRAAMA

- Näytelkää seuraavanlaiset tilanteet: Miltä sinusta tuntuisi, jos
- reppu katoaisi?
 - et saisi kaveria?
 - joku vilkuttaisi sinulle iloisesti?
 - pääsisit juhliin?
 - kuulisit, että ystäväsi pääsee huvipuistoon?
 - polveesi tulisi mustelma?
 - näkisit ystäväsi itkevän?
 - näkisit, että kissa ei pääse katolta alas?
 - kuulisit kaverisi laulavan hienosti?
- Miltä tuntuisi, jos kaverillesi sattuisi edellä mainitut asiat? (Tähän sopii myös hyvin reiluus-osassa kerrottu jalanjälkitehtävä, ks. sivu 22.) Eli miltä sinusta tuntuisi, jos ystäväsi reppu katoaisi?
- Mitä voisit sanoa kaverillesi, kun hän on surullinen?
- Mitä voisit sanoa kaverillesi, kun hän on iloinen?

ASKARTELU

- Askarrelkaa iso puu seinälle. Kirjoittakaa ja piirtäkää irrallisiin lehtiin mukavia sanoja ja toivotuksia toisille. Valitkaa sieltä sopiva eri tilanteisiin.

TEHTÄVIÄ

- Piirretään erilaisia ilmeitä lapuille tai käytetään esimerkiksi Vahvuusvariksen tunnekortteja. Joku lapsista ottaa kortin ja koettaa esittää siinä näkyvää ilmettä. Toiset lapset matkivat häntä ja koettavat päätellä, mikä tunne on kyseessä. Keskustellaan siitä, miten tunteet tarttuvat.
- Opetellaan kysymistä ja kuuntelemista. Jokainen saa vuorollaan kertoa, mitä esimerkiksi teki eilisiltana. Muut tekevät tarkentavia kysymyksiä eivätkä kerro omista kokemuksistaan vaan antavat vastaajan puhua rauhassa. Harjoitusta voidaan tehostaa kuunteluhatuilla. Kyselijöillä on erityiset, tarkoitusta varten valitut hatut, jotka päässä voi vain kysyä. Myöhemmin päähän voidaan laittaa kuvitteelliset hatut, kun halutaan taa-ta kuuntelurauha.
- Temppurata yhteisvoimin. Rakentakaa temppurata, jossa on monenlaisia esteitä ja onkaloita. Matkan varrella voi olla myös nokkeluustehtäviä. Tehtävänä on päästä lähdöstä maaliin koko ryhmä yhdessä. Kuka osaa auttaa toista missäkin kohdassa?